

Dokument o Hitlerjevem mesijanizmu: Poročilo iz arhiva

Vprašanje religije in tretjega rajha ni nekaj novega. O tej tematiki, o pogledu nacionalsocialističnega vodstva do vere in do Cerkve je napisanih precej razprav in na voljo veliko tuje literature (npr. Carol McKingley Harris, *The Nazi 'Church': Nazism as Ersatzreligion*, *Electronic Theses and Dissertations* (Denver: University of Denver, 2013); Richard Steigmann-Gall, *Rethinking Nazism and Religion: How Anti-Christians Were the 'Pagans'?* *Central European History* 36, št. 1 (2003):75–105; isti, *The Holy Reich: Nazi Conceptions of Christianity, 1919–1945* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003)), v slovenskem prostoru pa se tu in tam kdo odloči in tematiko raziskuje – prav tovrstna vprašanja. A zdi se, da v slovenskem prostoru – drugače od nemškega – bolj malo poznamo tudi ideje, ki so se razvijale v vrhu vodstva rajha in so šle celo tako daleč, da bi razglasile novo religijo, z Adolfom Hitlerjem v glavni vlogi. V knjigi Wilfrieda Daima *Der Mann, der Hitler die Ideen gab: Die sektiererischen Grundlagen des Nationalsozialismus* (Dunaj-Köln-Gradec: Böhlau, 1985) avtor preučuje prav to. Čeprav je ta ideja v nemškem prostoru precej poznana, v slovenskem ni tako. Prof. ddr. Jože Maček je na omenjeno razpravo in idejni načrt naletel prav v tej knjigi, ki jo je kupil že pred desetletji. Celoten zapis, na katerega je naletel, je prevedel in ga tako kot drobci uredništvu posredoval slovenskemu prostoru in širši javnosti v vednost.

Miha Šimac

»Hitler se je strinjal z uvedbo nove vere in s proklamacijo sebe za novega mesija«

Ko sem podpisani avtor teh vrstic pred več desetletji hodil v dunajske arhive (predvsem Hofkammerarchiv) iskat gradivo za agrarno zgodovino slovenskih dežel, sem po popoldanskem zaprtju arhivov pogosto stopil v dunajske antikvariate iskat kake knjige o omenjeni tematiki. Ta agrarna tematika je bila v številnih knjigah za časa avstrijske vladavine dokaj dobro obdelana, seveda predvsem za nemške dežele tedanjega avstrijskega cesarstva, nekaj malega pa tudi za slovenske dežele. O tem je bilo objavljenih veliko zgodovinskih knjig. Nekoč pa sem naletel na knjigo Wilfrieda Daima, *Der Mann, der Hitler die Ideen gab: Jörg Lanz von Liebenfels* (Wiesbaden: VMA-Verlag. Dritte, erweiterte und verbesserte Auflage; Wien: Lizenzausgabe mit freundlicher Genehmigung des Verlages Carl Ueberreuther, b.l.). To knjigo sem kupil.

Več desetletij po nakupu te knjige nisem nikoli vzel v roke. Pred nekaj leti pa sem jo po naključju vendarle spet odkril in tedaj sem pred njeno zadnjo platnico našel kopijo tipkopisa z dne 14. avgusta 1943. V levem kotu, v katerem so navadno ime in priimek ter naslov izdelovalca elaborata ali naslov pošiljatelja je bil ročno izpisan naslov, vendar neberljiv, v drugi vrstici je bil napis »*Streng reservat*« (Strogo rezervirano), v tretji vrstici pa »*Nur für den Führer bestimmt!*« (Namenjeno samo za Vodja!). Sledi naslov »*Sitzungsbericht* (Poročilo s 4. seje)«, nato besedilo v nemščini, v prevodu: »Zaupni elaborat neznanega odbora ali delovne skupine o ukinitvi vseh verskih skupnosti po končni zmagi, in to ne le za območje Velenemškega rajha, temveč tudi za vse osvobojene, zasedene ali anektirane dežele, protektorate, governemente itd. ob hkratni proklamaciji Adolfa Hitlerja za novega mesija.«

Potem beremo nemško besedilo: »Nach Vorschlag und Vornahme einiger Änderungen zur Vorlage an den Führer angenommen.« Predlog VI. (po Bauerju). Po sprejetju nekaj sprememb je bilo besedilo sprejeto za predložitev Vodju.

Nato sledi nemško besedilo: »Sofortige und bedingungslose Abschaffung sämtlicher Religionsbekenntnisse nach dem Endsieg und zwar nicht nur für das Gebiet des Großdeutschen Reiches, sondern auch für sämtliche befreiten, besetzten und annektierten Länder, Protektorate, Gouvernements, etc. mit gleichzeitiger Proklamierung Adolf Hitlers zum neuen Messias.« Ta stavek je zgoraj že preveden. »Aus politischen Erwägungen sind von dieser Massnahme einstweilen der mohammedanische, buddhistische, sowie der Shintonglaube auszunehmen.« Iz političnih razlogov so od tega ukrepa začasno izvzeta mohamedanska, budistična in šinton-ska verstva.

»Der Führer ist dabei als ein Mittelding zwischen Erlöser und Befreier hinzustellen – jedenfalls aber als Gottgesandter, dem göttliche Ehren zustehen. Die vorhandenen Kirchen, Kapellen, Tempel und Kultstätten der verschiedenen Religionsbekenntnisse sind in »Adolf Hitler Weihestätten« umzuwandeln. Ebenso haben sich die theologischen Fakultäten der Universitäten auf den neuen Glauben umzustellen und besonderes Gewicht auf die Ausbildung von Missionären und Wanderpredigern zu legen, die sowohl im Grossdeutschen Reich, als auch in der übrigen Welt die neue Lehre zu verkünden und Glaubensgemeinschaften zu bilden haben, die als Organisationszentren zur weiteren Ausbreitung dieser Lehre dienen sollen. (Damit fallen auch die Schwierigkeiten bei der geplanten Aufhebung der Monogamie weg – kann doch die Polygamie ohne weiteres als Glaubenssatz in die neue Lehre eingebaut werden.)

Als Vorbild des Gottgesandten möge die Figur des Gralsritters Lohengrin dienen, die keltisch-germanischer Phantasie entsprungen, bereits ein gewisses traditionelles Ansehen genießt.

(Aehnlich wie die Sagengestalt Wilhelm Tells in der Schweiz seit langem zu einem Symbol geworden ist.)

Durch entsprechende Propaganda müsste die Herkunft des Führers noch mehr als bisher verschleiert werden, so wie auch sein künftiger Abgang des Erlosers auch einmal spurlos und im vollständigem Dunkel zu erfolgen hätte. (Rückkehr in die Gralsburg.)

Der erste brauchbare Entwurf! Zur Bearbeitung an Dr. Goebbels (op. J. M.: minister za propagando v tretjem rajhu.) Adolf Hitler. Hitlerjev lastnoročni podpis z nalivnim peresom.«

Slovenski prevod:

»Takojšnja in brezpogojna odprava veroizpovedi po končni zmagi, in to ne samo za Velenemški rajh, temveč tudi za vse osvobojene, zasedene in anektirane dežele, protektorate, governemente itd. s hkratno proklamacijo Adolfa Hitlerja za novega mesija. Iz politične presoje se od tega ukrepa začasno izvzamejo mohamedanska, budistična in šintonska verstva.

Vodja je pri tem treba imeti za neko srednjo osebnost med rešiteljem (*Erloeser*) in osvoboditeljem (*Befreier*), vsekakor pa za božjega odposlanca, ki mu pripadajo božje časti. Obstoječe cerkve, kapele, templji in kulturna mesta različnih veroizpovedi je treba spremeniti v »Adolfu Hitlerju posvečena mesta«. Prav tako se morajo sedanje teološke fakultete univerz preobraziti v novo vero in poseben poudarek nameniti izobraževanju misijonarjev in potujočih pridigarjev, ki bodo morali novo vero širili ne samo v nemškem rajhu, temveč tudi drugod po svetu. Ti naj oblikujejo organizacijske centre, ki naj služijo za širjenje te nove vere. Pri tem odpade tudi vprašanje monogamije. Kot vzor naj božjim odposlancem služi lik gralovega viteza Lohengrina, ki je izviral iz keltsko-germanske fantazije, ki že uživa neki tradicionalen ugled (podobno kakor mitski lik Wilhelma Tella v Švici, ki je tam že zdavnaj postal simbol).

Z ustrezno propagando bi bilo treba izvor Vodja še bolj kakor doslej zastreti, kakor se mora njegov prihodnji odhod zgoditi brez sledov in v popolni temi. Povratak v Gralsburg.

Prvi uporabni osnutek! V obdelavo dr. Goebbelsu (minister za progando v tretjem rajhu, op. J. M.). Adolf Hitler. [Hitlerjev lastnoročni podpis z nalivnim peresom].«

Jože Maček